

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

ETI

ETIKA

Ispitna knjižica 1

ETI IK-1 D-S045

ETI.45.HR.R.K1.16

45216

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **120** minuta bez stanke.

Zadatci su u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Ako pogriješite u pisanju, pogreške stavite u zagrade, precrtajte ih i stavite skraćeni potpis.

Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 16 stranica, od toga 5 praznih.

Ako ste pogriješili u pisanju odgovora, ispravite ovako:

a) zadatak zatvorenoga tipa

Točno

Ispravak pogrešnog unosa

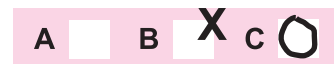

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

Pogrešno

b) zadatak otvorenoga tipa

~~(Marko Marulić)~~

Petar Preradović

IK

Precrtan pogrešan odgovor u zagradama

Točan odgovor

Skraćeni potpis

ETI IK-1 D-S045

99

Etika

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

1. Što je etički relativizam?

- A. stajalište prema kojemu nema univerzalnih načela i pravila morala
- B. stajalište prema kojemu pravila morala proizlaze iz religijskoga nauka
- C. stajalište prema kojemu pravila morala proizlaze iz društvenoga ugovora
- D. stajalište prema kojemu moramo djelovati moralno iz poštovanja prema zakonu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Pozorno pročitajte tekst.

Jürgen Habermas vjeruje da se moralne norme trebaju uspostavljati konsenzusom, odnosno komunikacijom u kojoj su svi sudionici ravnopravni i kao racionalna bića spremni prihvatiti najbolji argument.

Kako se naziva etika koja se temelji na postupku opisanome u tekstu?

- A. deontološka etika
- B. etika diskursa
- C. deskriptivna etika
- D. metaetika

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Koja od navedenih rečenica sadrži „zlatno pravilo“?

- A. Gubitak se lakše podnosi ako se podijeli.
- B. Sve što želite da ljudi čine vama, činite i vi drugima.
- C. Dobro je činiti dobro.
- D. Ne zahtijevaj da se sve događa kako ti hoćeš i bit ćeš sretan.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Etika

4. Pozorno pročitajte rečenicu.

Marko promišlja: „Prepisivanje nije moralno opravdano jer ću vrlo vjerojatno biti uhvaćen na djelu, a time će šteta koju ću pretrpjeti biti veća nego da padnem ispit.”

Na koju se vrstu etičkoga argumenta Marko oslanja u svojoj prosudbi?

- A. na deontološki argument
- B. na aretaički argument
- C. na konzekvencijalistički argument
- D. na formalistički argument

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

5. Pozorno pročitajte tekst.

Zbrojite sve vrijednosti svih užitaka na jednoj strani i sve vrijednosti svih boli na drugoj strani. Ako prevagne strana užitka, pripisat ćemo postupku u cjelini dobru tendenciju, a s obzirom na interese te pojedine osobe.

Koji je od navedenih filozofa promišljao o moralu na način iskazan u tekstu?

- A. Aristotel
- B. Jürgen Habermas
- C. Jeremy Bentham
- D. Max Scheler

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

6. Što je Immanuel Kant definirao odredbom o nužnosti nekoga djelovanja iz poštovanja prema moralnome zakonu?

- A. dužnost
- B. legalitet
- C. dopustivost
- D. učinkovitost

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Etika

<p>7. Za koje je etičko gledište karakteristično shvaćanje da je osnovni motiv i svrha ljudskoga djelovanja užitek?</p> <p>A. za perfekcionizam B. za intuicionizam C. za emotivizam D. za hedonizam</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. Pozorno pročitajte tekst.</p> <p><i>Iako Živko gotovo nikada ne pomogne Mirku kada ga ovaj moli, Mirko se odazove na svaku Živkovu molbu iako mu je to često izrazito odbojno. Razlog tomu je Mirkova odluka koju je donio u ranome djetinjstvu prema kojoj će uvijek postupati prema drugima onako kako bi htio da drugi postupaju prema njemu.</i></p> <p>Kako se naziva načelo prema kojemu je Mirko odlučio djelovati?</p> <p>A. zlatno pravilo B. kategorički imperativ C. solidarnost D. supsidijarnost</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Što od navedenoga nije jedan od stupova islama?</p> <p>A. hadž B. zekat C. šehadet D. šabat</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>10. Kakvo se shvaćanje života nalazi u temelju mita o kralju Edipu?</p> <p>A. kreacionističko B. fatalističko C. teleološko D. evolucionističko</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
ETI IK-1 D-S045	<div> 01</div>

Etika

<p>11. Koje od navedenih prava ne spada u skupinu prava prve generacije?</p> <p>A. pravo na slobodno udruživanje i okupljanje B. biračko pravo C. pravo na privatno vlasništvo D. pravo na čist okoliš</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>12. Čemu je suprotstavljen paternalistički pristup pacijentu?</p> <p>A. autonomiji pacijenta B. pacijentovu pravu na život C. pacijentovu pravu na zdravlje D. kompetenciji liječnika</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>13. Gdje se ostvaruje vrhunac moralnosti prema filozofiji Georgea W. F. Hegela?</p> <p>A. u religiji B. u državi C. u umjetnosti D. u obrazovanju</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>14. Pozorno pročitajte rečenicu.</p> <p><i>Neka, dakle, vladar pazi na to, da pobjeđuje i da održi državu; sredstva će se uvijek smatrati kao časna i svatko će ih hvaliti, jer svjetina se zanosi prividom i uspjehom same stvari.</i></p> <p>Koji je filozof autor prikazanoga teksta?</p> <p>A. Charles de Montesquieu B. Niccolò Machiavelli C. Thomas Hobbes D. Toma Akvinski</p>	
<p>ETI IK-1 D-S045</p> <div style="text-align: right;"> 01 </div>	

Etika

15. Pozorno pročitajte tekst.

Željka i Željko rade jednak posao jednako učinkovito, imaju jednak broj godina iskustva rada i jednako su stari. Unatoč tomu Željko za posao koji radi dobiva mnogo veću plaću od Željke.

Koje je pravo prekršeno u navedenome slučaju?

- A. pravo na rad
- B. pravo na ravnopravnost
- C. pravo na posebnost
- D. pravo na socijalnu sigurnost

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

Etika

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

<p>16. Prema kojemu kriteriju utilitarizam prosuđuje moralnu vrijednost djelovanja?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>17. Kako se naziva etika Hansa Jonasa?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>18. Kako je Aristotel nazivao stanja čovjeka koja razborit čovjek prosuđuje kao pretjeranost ili nedostatak?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>19. Na kojoj se razini prema Kohlbergovoj ljestvici razvoja moralne svijesti nalazi osoba koja bez pogovora izvršava sve naredbe zbog straha od kazne?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>

ETI IK-1 D-S045

02

Etika

<p>20. U kojoj se svetoj knjizi nalazi <i>Hvalospjev ljubavi</i>?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>21. Pozorno pročitajte tekst.</p> <p><i>U koju god kuću stupim, radit ću u korist bolesnika, kloneći se hotimičnog oštećivanja, a osobito zavođenja žena i muškaraca, robova i slobodnih. (...) Budem li održao ovu zakletvu i ne budem li je prekršio, neka mi bude sretan život i ugled ljudi do u daleka vremena; prekršim li ovu zakletvu i zakunem li se krivo, neka me zadesi protivno.</i></p> <p>Kako se naziva zakletva iz koje je navedeni tekst?</p> <p>_____</p>	
<p>22. Kako se naziva načelo prema kojemu imamo dužnost skrbiti o onim članovima društva koji su potrebiti?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>ETI IK-1 D-S045</p> <div> 02</div>	

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovor upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

23. Objasnite u čemu je razlika između predstavničke i neposredne demokracije.

---

0 ☐

1 ☐

bod

24. Pozorno pročitajte rečenicu.

Liječnik X je bolesniku na njegov zahtjev stavio na raspolaganje sredstvo kojim će si on sam okončati život.

Koji argument navode oni koji misle da se u prikazanome slučaju **ne radi** o eutanaziji?

---

0 ☐

1 ☐

bod

Etika

25. Pozorno pročitajte tekst.

Čudna je čovjekova priroda. Ona je takva da može uništiti prirodu.

Objasnite razliku značenja riječi „priroda” u prvoj i u drugoj rečenici.

0

☐

1

☐

bod

ETI IK-1 D-S045

02

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

